

De 'Cheese Valley' in het Groene Hart van Holland

Waar 30 miljoen (!) kilo kaas op ons wacht

Misschien heb je al gemerkt dat er rond deze Kampeertoerist een geurtje hangt. Geen drukinkt, maar een heerlijke kaasgeur dringt je neus binnen zodra je dit magazine openslaat. Je bent op de exacte bladzijde en bij het juiste artikel beland dat die smaakprikkelende geur verspreidt. Welkom in de 'Cheese Valley', waar de kaas uit het Groene Hart van Nederland de hoofdrol vertolkt.

Tekst & foto: Willy Ost

De vier gemeenten van de Cheese Valley

Ere wie ere toekomt: Gouda bijt de spits af. De stad heeft haar naam gegeven aan de 30 miljoen kilo kaas die in de wijde omgeving ligt te rijpen. Rond Gouda bezoeken we de Krimpenerwaard, een gebied met verborgen charme, dat pronkt met zijn malse weiden, waterpartijen en eindeloze vlaktes. Daarna is het de beurt aan Bodegraven-Reeuwijk, waarvan de halfharde kazen ieder jaar in de (wedstrijd)prijzen vallen. Tot slot ontdekken we Woerden, waar het kerkplein al eeuwenlang een geliefde plek is voor (kaas)handel en waar de Romeinen wellicht al stiekem van de kaas kwamen proeven. Knooppuntenroutes verbinden al deze plaatsen met elkaar en laten

fietzers genieten van een overvloed aan rustgevende natuur.

Gouda ademt kaas

Zou je nu niet pardoes van je fiets vallen? In Gouda wordt geen kaas gemaakt. Echt waar. Uiterekend de stad die beroemd werd omwille van haar kaas, produceert er zelf geen. Al eeuwen komen boeren uit de omgeving er hun gele karrenwielen verhandelen. En zo bouwde Gouda zijn rijkdom op. Het Nederlandse handelsinstinct, weet je wel. Bezoek Gouda bij voorkeur op donderdagochtend. Dan mis je het theaterstuk van de kaasmarkt niet. In het historische centrum, voor de Goudse Waag, arriveren dan de paardenkarren beladen met indrukwekkende kazen, waarvan

Iedere donderdag vindt in Gouda de traditionele kaasmarkt plaats. Een evenement dat op veel belangstelling kan rekenen.

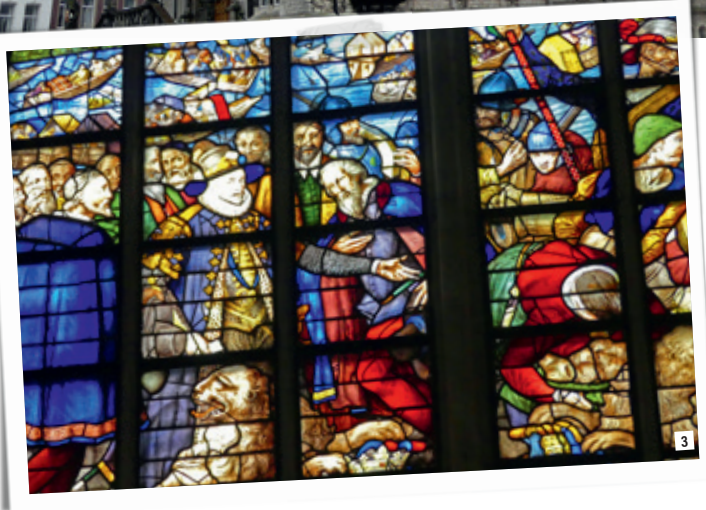
sommige het respectabele gewicht van 16 kilo bereiken. Kaasjongens lossen de lading en leggen die op de originele weegschaal van de Goudse Waag, terwijl geüniformeerde kaasmeisjes de show stelen. Het traditionele handjeklap dat de verkoop beklinkt, krijg je er gratis bij. Zo heb je een idee hoe het hier sinds de middeleeuwen elke donderdag aan toe ging. In de Goudse Waag (uit 1668 en het huidige adres van de toeristische dienst) werden alle goederen boven de 10 pond gewogen om er vervolgens belastingen op te heffen. Dat die voorloper van onze belastingdienst toen aanzien genoot, bewijst de tekst op het naastgelegen pand: 'Niet te hooch, niet te laech, van passe'. Geen enkel pand mocht hoger zijn dan de daklijst van de Goudse Waag.

Omsingeld door singels

Het levendige Gouda is rijk aan water. De oude binnenstad wordt omsloten door singels en doorkruist door tal van grachten. Het middeleeuwse centrum, met als pronkstuk het 15e-eeuwse stadhuis op de Markt, nodigt uit tot een ontdekkings-tocht. Oude geveltjes in verschillende bouwstijlen, hofjes en sfeervolle grachten geven het centrum een charmant karakter. Bijzonder trots (en terecht) is Gouda op de 72 beroemde gebrandschilderde ramen van de 123 meter lange Sint-Janskerk. Voor één keer dus geen Goudse kazen, maar alle lof voor de Goudse Glazen die als bij mirakel de Beeldenstorm hebben overleefd. Het gefilterde zonlicht tovert het interieur om in een diffuus kleurenpalet. Via een audio-

tour kan je luisteren naar het specifieke verhaal van elk glasraam. In de smalle straatjes rondom deze langste kerk van Nederland is de middeleeuwse sfeer nooit veraf. Om een kijkje te nemen in het prachtige stadhuis in laatgotische stijl moet je wel nog tot 2027 wachten. Wegens renovatiewerken sluit dit historische gebouw immers twee jaar lang. Dan pas kan je weer de Vlaamse wandtapijten in de troonzaal bewonderen. Is het interieur gedurende twee jaar niet toegankelijk, dan valt aan de rechtergevel elk half en heel uur een kort intermezzo te beleven in de vorm van een klokkenspel dat herinnert aan de stadsrechten die Gouda in 1272 kreeg. De grootste denker en schrijver van zijn tijd, Erasmus (1467-1536), bracht een deel van zijn jeugd in Gouda

1. Het traditionele handjeklap bezegelt de verkoop.
2. Het mooie stadhuis van Gouda.
3. Eén van de beroemde gebrandschilderde ramen van de Sint-Janskerk in Gouda. Willem van Oranje staat centraal afgebeeld.
4. Water is alom tegenwoordig in de Cheese Valley. Tal van huizen zijn verbonden met het 'vasteland' via een privé bruggetje.
5. Zuivelproducten te kust en te keur in De Krimpenewaard.
6. De Vier Gekroonden (ca. 1530), een laatgotisch huis aan de Naaiersstraat. Het is een van de oudste stenen woningen in Gouda.

door. Wellicht speelde hij dikwijls op het plein naast het stadhuis, maar zonder dat klokkenspel op te merken, aangezien dat pas van 1961 dateert. Wie ten slotte Gouda vanaf het water wil ontdekken, kan in een kano onder de huizen doorvaren. Kom je Gouda met de fiets binnengereden, parkeer dan je tweewieler gratis in de bewaakte fietsenstalling achter de Waag en boek een geleide historische wandeling met iemand van het Goudse Gidsen Gilde.

Over de knooppuntenroutes

Overall hangt de geur van koeien, gras en kaas. Die routes voeren je door eindeloze polders en nodigen uit om halt te houden bij zowel oude als hypermoderne kaasboerderijen. Centraal in de Cheese Valley, waar het gele goud ontstond en alles 'Hollands' dan Hollands is, ligt de Krimpenewaard genesteld in het grenzeloze polderland. De naam 'Krimpenewaard' komt van 'krimp', een oud woord voor rivierbocht, en 'waard', een stuk land omringd door rivieren. Water is alom aanwezig in dit oeroude veenland. Rivieren omarmen het gebied en ontelbare plassen, sloten en slootjes dooraderen de

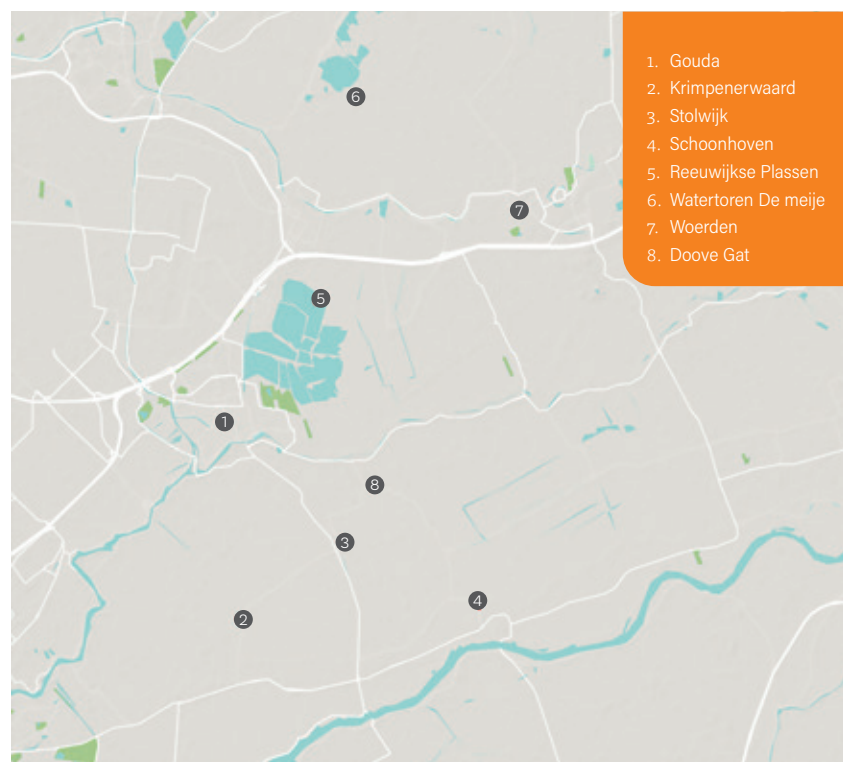
polders. Huizen bereiken er het 'vasteland' via een eigen brugje. Typisch is er het slagen-landschap, een strokenpatroon van smalle weilanden, waar rijen knotwilgen langs de grachten het waterpeil helpen in evenwicht te houden. Voeg bij dit alles de grazende koeien en je figureert in een uniek Hollands landschap dat tegelijk eeuwenoud en tijdloos is. Om dit waterland ten volle te ontdekken, volg je bij voorkeur de KoeKaasRoute. Ongeveer 50 km lang leidt deze fietsroute je langs de mooiste plekjes van deze verborgen natuurschap. Scholeksters en meeuwen fladderen er broederlijk en zusterlijk naast futen, aalscholvers en zilversmeden boven een zee van groen weiland. Karekieten doorbreken met hun scherpe klanken de stilte rondom de rietkragen. Zelfs een solitaire ooievaar laat zich even bewonderen. Onderweg kan je in gezellige boerderijwinkels letterlijk van de streek proeven. Die bieden er een veelvoud aan producten aan, met natuurlijk de nadruk op kaas. Gemoedelijke dorpjes zoals Lekkerkerk en Stolwijk, met zijn scheve kerktoeren (het resultaat van de zompige veenbodem), heten ons welkom in deze oase van rust en ruimte.

Polder, kaas, water en zilver

Dit zou een psychologische test kunnen zijn: schrap in bovenstaand rijtje wat niet past. Onmiddellijk zou zilver een streep door zijn blinkende rekening krijgen. Dat is echter buiten Schoonhoven (een deelgemeente van de Krimpenewaard) gerekend. Al zowat 700 jaar draagt dit stadje aan de Lek een letterlijk schitterende reputatie met zich mee. Wat begon met de 14e-eeuwse kasteelheren die zich lieten omringen door zilversmeden, leeft vandaag voort in ateliers, galeries en werkplaatsen. In Schoonhoven vind je de enige vakopleiding voor zilverbewerking van Nederland. Het Nederlands Zilvermuseum is er gevestigd in het oude arsenaal. Zilverkleurige stoeptegels met meestertekens vertellen hun verhaal in de gezellige straatjes van de oude vestingstad. Net als wij nu, passeerden Spanjaarden en Fransen hier eeuwen geleden, zij het toen met minder goede bedoelingen. Verdedigingswallen, vestingmuren en oude kanonnen herinneren nog aan de tijd waarin de Oude Hollandse Waterlinie de vijand buiten moest houden. Van de vijf middeleeuwse

CHEESE VALLEY

stadspoorten is de Veerpoort uit 1601 de enige die nog overblijft. Ze herbergt nu de sieradengalerie 'Meesters van de Zilverstad', waar werk van goud- en zilversmeden, afgestudeerd in Schoonhoven, wordt tentoongesteld. Keer je met de fiets terug van Schoonhoven naar Stolwijk, geniet dan van het schitterende weggetje langs de Vlist, een riviertje dat zich gezapig door het landschap slingert. Naast prachtige oude hoeves langs het water passeer je het dorpje Vlist, dat zijn naam ontleent aan de rivier. Beluister het kakofonische gemengd koor van ganzen, eenden, stern en andere watervogels bij het Doove Gat, een uitgestrekte waterpartij. Niet verwonderlijk dat de route langs de Vlist bij velen geliefd is vanwege de rust en schoonheid.

Pietje Potlood wijst de weg

Buitengewoon. Dat vinden we de beste omschrijving voor de dorpen die samen Bodegraven-Reeuwijk vormen. Hier vind je rust en ruimte in een prachtige natuur met veel groen en nog meer water. Deze cluster van dorpen behoort tot de mooiste plekjes van het Groene

1. Wandelen, fietsen en varen. In het Groene Hart van Nederland kan het allemaal.
2. In de Cheese Valley draait alles om kaas.
3. Zuivelproducten te kust en te keur in De Krimpenerwaard.
4. Het pastorale land van De Krimpenerwaard.
5. Het stemmige haventje van Woerden.

NUTTIGE INFO

- » www.cheesevalleyholland.com
- » www.explorehouda.nl
- » www.welkomingouda.nl/ontdek-gouda/zien-doen-en-beleven
- » www.welkomingouda.nl/kaas
- » www.goudsegedsengilde.nl
- » www.indekrimpenerwaard.nl
- » www.zilvermuseum.com
- » www.buitengewoonbodegraven-reeuwijk.nl
- » www.beleefwoerden.com

Hart van Nederland. Een waaier aan fiets- en wandelroutes zorgt ervoor dat je er geen moment verveelt. Een gunstige wind bracht ons naar camping De Hollandse Boerderij. Deze gezellige boerencamping bij het idyllische lintdorp Meije aan de oevers van het gelijknamige riviertje ligt in een charmante omgeving. Pietje Potlood, een watertoren uit 1931, domineert er met zijn opvallende witte 'maatpak' de hele omgeving. Niet alleen fietsers waarderen hem als veilig baken dat hen feilloos de weg wijst, ook voor vliegtuigpiloten is Pietje een richtpunt op weg naar Schiphol. Mooie monumentale hoeves aan de rand van het kronkelende stroompje, met achter zich weilanden en grachten die de horizon raken, maken van dit plaatsje een paradijs in mini-formaat. Bezoekers genieten van de schilderachtige vergezichten en van de authentieke sfeer in deze oase van groen en water. Want net zoals in de Krimpenerwaard is water ook hier alomtegenwoordig, en varen

op de Reeuwijkse Plassen — ontstaan door turfwinning — is hier erg populair. Smalle weggetjes van slechts één auto breed scheiden de waterpartijen. Tot onze verbazing zijn veel van die baantjes aan weerszijden netjes afgeboord met indrukwekkende woningen. Een buitenkansje voor wie 'huisjes kijken' als hobby heeft.

Romeinen in de parkeergarage

Wie de stedelijke parkeergarage van Woerden inrijdt, overbrugt 2.000 jaar in slechts twee verdiepingen. Aan de muren hangen originele Romeinse vondsten, opgravingsfoto's en sfeerbeelden van Castellum Laurium. Dit Romeinse fort, wellicht gebouwd in opdracht van keizer Caligula, was één van de legerkampen langs de Limes, de versterkte noordgrens van het Romeinse Rijk die bescherming bood tegen de Germaanse stammen van over de Rijn. Misschien werden die prenatale Italianen 2.000 jaar geleden ook al door een kaasgeur naar de Cheese Valley

KAMPEREN

BEZOCHTE CAMPINGS

Camping De Stolkse Weide

- » Bovenkerkseweg 49
NL-2821 XT Stolwijk
- » T +31 (0)182 34 13 00
- » T +31 (0)6 23 52 87 49
- » Gps N 51°58'27" E 4°46'56"
- » www.stolkseweide.nl
- » Open april – oktober

Boer Wilco en boerin Durkje baten een traditionele veehouderij uit aan de rand van het dorpje Stolwijk, op het einde van een doodlopend polderweggetje. Ze verwelkomen kampeers hartelijk op een langgerekt terrein naast hun hoeve. Kinderen beleven hier de vakantie van hun leven, terwijl de wat grotere kinderen volop genieten van de rust en de stilte. Alles is hier ingericht om het de gasten zo aangenaam mogelijk te maken. In gezelschap van koeien, schapen, geiten en knuffelkonijnen hebben kinderen het er best naar hun zin. Dagelijks organiseert Durkje activiteiten voor haar jonge gasten. Ze mogen mee de koeien naar de weide brengen of ze 's avonds gaan halen, ze maakt met hen roomijs enz. Valt het weer soms wat tegen? Er is de hooischuur, de stal met de dieren en een grote speelzolder. Kanovaren en vissen kan op de sloten die het terrein omgeven. Netjes onderhouden luxe sanitair. Vanop je stekje heb je uitzicht op het eindeloze weiland, doorsneden door sloten. Geen eigen kampeermiddel? Luxe glampingtenten staan er ter beschikking. Broodjes op bestelling, winkel met basisbenodigdheden, melktap en softijstap. Dat kinderen meer dan welkom zijn bij Wilco en Durkje, bewijst het feit dat ze tot 13 jaar gratis op de camping verblijven.

Camping De Hollandse Boerderij

- » Meije 63
NL-2411 PK Bodegraven
- » T +31 (0)172 68 54 13
- » Gps N 52°06'46" E 4°46'10"
- » www.hollandseboerderij.nl
- » Open heel het jaar

"Kamperen zoals vroeger, genieten zoals nu." Deze slogan plaatsen de jonge mensen die De Hollandse Boerderij in 2025 hebben overgenomen op hun campingfolder. Kamperen zoals vroeger slaat zeker niet op het moderne en piekfijn onderhouden sanitair en op de gloednieuwe receptie. Kinderen en hun ouders kunnen genieten van het echte buitenleven en weten zich omringd door verschillende dieren. Kampeers genieten van de rust en de ruimte rondom de 35 passantenplaatsen. Hartelijke ontvangst, ruime plaatsen. Visvijver op het terrein. Fietsen te huur. Woerden, de Reeuwijkse Plassen en het iets verder gelegen Oudewater met zijn originele heksenwaag zijn via veilige en rustige fietspaden gemakkelijk te bereiken. Voor wie graag vliegtuigen spot: regelmatig vliegen toestellen die op Schiphol gaan landen op geringe hoogte over het terrein. Van enige lawaaihinder tijdens de nacht is er evenwel helemaal geen sprake. Accommodaties voor groepen te huur.

6. Huizen langs de grachten van de Zilverstad Schoonhoven.

7. Luchtfoto van camping De Stolkse Weide in Stolwijk. (foto camping Stolwijk).

gelokt. Feit is dat ze in het charmante vestingstadje Woerden tal van sporen hebben achtergelaten. Deze hoofdstad van het Groene Hart is fier op haar Romeinse verleden. Fierheid geeft soms aanleiding tot een lichte uitvergroting van de realiteit. Die wijsheid indachtig lezen we met enig begrip de tekst uit de infobrochure van Woerden die het castellum in hetzelfde rijtje plaatst als het Colosseum in Rome en de piramides van Gizeh. Van dat befaamde fort kan je niets meer terugvinden, tenzij je gaat graven rondom en onder de Petruskerk. Winkelen boven op een Romeins castellum behoort dus in Woerden tot de mogelijkheden. In Woerden zijn drie Romeinse vrachtschepen teruggevonden en onderzoek heeft uitgewezen dat het

gebruikte eikenhout van de laatste vondst gekapt is in de Ardennen. Stap binnen in het Stadsmuseum (het vroegere stadhuis) en laat je verrassen door het interieur van een pand uit 1501. Let ook op de kaak, de schandpaal aan de gevel. Vandaar de uitdrukking 'aan de kaak stellen'.

Aantrekkelijk en authentiek

Naast (heel veel) kaas bezit de Cheese Valley ook nog heel wat andere toeristische troeven om haar bezoekers te verwennen. Natuur, geschiedenis en vakmanschap maken het tot een aantrekkelijke bestemming. Voeg daar nog het authentieke landschap bij dat aanzet tot wandelen en fietsen en je hebt weer een ideeetje om er voor enkele dagen op uit te trekken..□